

שָׁנָא אַף אַרְצָנוּ,
מַמְלַכְת כּוֹהֲנִים לְהַקִּיט.

ימי תשועה
בס"ד

אַחֲרֵי 2000 שָׁנוֹת גְּלוּת
שְׁהִינּוּ מְנוּתָקִים

בּוּפִתְזוֹ הַלֵּב מוֹתוֹךְ אֲמוּנָה לְפִרְשֵׁת "שְׁלוֹז לך" / בּוּיֵרֵב בּוּגְנִי

פּרִשְׁתָּנוּ פּוֹתַחַת בִּהְכַנּוֹת לַכְּנִיסָה לַאֲרֶץ.

ה' מִצְוָה אֶת מֹשֶׁה לְשַׁלּוֹחַ אֶת שְׁנַיִם עֶשֶׂר נְשִׂאֵי הָעֵדָה לְתוֹר אֶת הָאֲרֶץ כַּחֲלֵק מֵהַכְּנֹת לְקִרְאֵת כִּיבוּשָׁה.

1. מִי הִיוּ הַמְּרַגְלִים וּמָה הָיָה חֲטָאֵם הַגְּדוֹל?

קְרָאוּ אֶת הַפְּסוּק:

"וַיִּשְׁלַח אֹתָם מֹשֶׁה מִמִּדְבַּר פָּאֲרָן עַל פִּי ה', כָּלֵם אֲנָשִׁים רָאשֵׁי בְנֵי יִשְׂרָאֵל הֵמָּה".

קְרָאוּ אֶת פִּירוּשׁ רִש"י לַפְּסוּק:

כּוֹלֵם אֲנָשִׁים: כָּל אֲנָשִׁים שֶׁבִּמְקָרָא לְשׁוֹן חֲשִׁיבוֹת, וְאוֹתָהּ שְׁעָה כֶּשֶׁרִים הִיוּ.

- מָה כּוֹנֵת הַתּוֹרָה בְּתִיאֹר: "כּוֹלֵם אֲנָשִׁים"?
- מָה הָיָה חֲטָאֵם? (עֵינּוּ בִּפְרָק י"ג פְּסוּק כ"ז-ל"ג)
- מֵהֵן לְדַעַתְכֶם הַהֲשַׁלְּכוֹת לַכֶּךְ שֶׁהַמְּרַגְלִים הִיוּ מִ"רָאשֵׁי בְנֵי יִשְׂרָאֵל"?
- חִישְׁבוּ כִּיצַד נִיתֵן לְהַסְבִּיר אֶת הַפֶּעַר הַגְּדוֹל בֵּין צְדָקוֹתֵם שֶׁל הַנְּשִׂאִים הַמְּרַגְלִים, כִּפִּי שֶׁמִּפְּרֵשׁ רִש"י "כֶּשֶׁרִים הִיוּ", לַחֲטָא הַגְּדוֹל וְהַנּוֹרָא שֶׁבִּעֻקְבוֹתָיו מֵת כָּל הַדּוֹר הַהוּא בְּמִדְבַר וְלֹא זָכָה לְהִיכַנֵּס לַאֲרֶץ.

הִיעֲזְרוּ בְּפִירוּשׁוֹ שֶׁל הַ"שְׁפַת אֲמֵת" - רַבִּי יְהוּדָה לִיב אֶלְתֵּר - הָאֲדַמּו"ר מְגוֹר (לְפִרְשֵׁת "שְׁלַח" שְׁנַת תַּרְמ"ה)

לְפִנֵּיכֶם קָטַע מִתּוֹךְ פִּירוּשׁוֹ:

"כִּי בּוֹדָאֵי אִמְרוּ הַמְּרַגְלִים אֲמֵת, כִּי בִּהִיּוֹתֵם בְּמִדְבַר הִיָּה טוֹב לָהֶם וְנִרְאָה לָהֶם שֶׁח"ו יְהִיָּה יְרִידָה בְּכְנִיסַתֶם לְאֲרֶץ... כִּי הִיָּה לָהֶם בְּמִדְבַר ג' מִתְּנוֹת טוֹבוֹת: מִן וּבֹאֵר וְעַנְנֵי כְבוֹד, וְלִכֵּן קִשָּׁה לָהֶם לְצֵאת מֵהַמִּדְבַר".

- מֵאִיזוֹ יְרִידָה' חֲשָׁשׁוּ הַמְּרַגְלִים?
- מָה הִיָּה הַמְּנִיעַ לַחֲטָאֵם?
- מֵאֵלּוֹ שְׁלוֹשׁ מִתְּנוֹת לֹא רָצוּ לְהִפְרֹד?

הִיעֲזְרוּ בְּדַבְרֵי הַהַסְבֵּר לְפִירוּשׁוֹ שֶׁל הַ"שְׁפַת אֲמֵת" מֵאֵת הַרֵב רוֹנֵן נוֹבִירֵט.

לְמִרְגְּלִים הִיָּתָה דֹאגָה כְּלִלִית לַעַם. עִם יִשְׂרָאֵל כּוֹלוֹ נִמְצָא כַּעַת בְּמִצְבַּ שֶׁל "רָאשִׁים". הֵם רוֹאִים בְּמִדְבַר יוֹם אֶת פְּנֵי הַשְּׂכִינָה. עֵמוּד הָאֵשׁ וְעֵמוּד הָעֵנָן מֵהַלְכִים לְפִנֵּיהֶם, הֵם אוֹכְלִים בְּכָל יוֹם לֶחֶם מִן הַשָּׁמַיִם וְשׁוֹתִים מִמֵּי הַבַּאֵר הַנִּיִּסִּית. חִיי הַגְּלוּת בְּמִדְבַר כִּה נּוֹחִים וְכִה רוֹחֲנִיִּים. נִיתֵן לְשַׁבֵּת כָּל הַיּוֹם בִּישִׁיבָה שֶׁל מֹשֶׁה רַבִּינוּ וְלִלְמוּד תּוֹרָה. אֵין צוֹרֵךְ לְעֵבּוֹד, אֵין צוֹרֵךְ לְהַתְּפַרְנֵס וְאֵין שׁוֹם הַזְּדַקְקוֹת לְעוֹלָם הַגִּשְׁמֵי הַנְּחוֹת לְכֹארוֹה. הַכְּנִיסָה לְאֲרֶץ כְּרוּכָה בְּסַכְנוֹת רַבּוֹת, לֹא רַק גִּשְׁמִיּוֹת כִּי אִם גַּם וּבַעִיקֵר רוֹחֲנִיּוֹת. הֵם מְטִילִים סִפֵּק בִּיכוּלֵת הָעַם לְשַׁמֵּר אֶת מִדְרַגְתּוֹ הַרוֹחֲנִית בְּאֲרֶץ יִשְׂרָאֵל. הַמְּרַגְלִים חֲשָׁשׁוּ מֵעַצֵּם הַצּוֹרֵךְ לְהַקִּים צְבָא בְּכְנִיסָה לְאֲרֶץ - דְּבַר שְׂיוֹבִיל לְבִיטוֹל תּוֹרָה עֲצוּם! הַחֲשָׁשׁ מִפְּנֵי "אֲרֶץ זִבְת חֵלֶב וְדִבְשׁ" נִבַּע מֵהַצּוּי "כִּי תִבּוֹאוּ אֶל הָאֲרֶץ וְנִטְעַתֶּם..." - אִם נִתְחִיל לְבַנוֹת מְדִינָה הַכּוֹלֵלֵת מְעַרְכוֹת שֶׁל חֻקְלָאוֹת, צְבָא, כְּלַכְלָה, מִשְׁטֵרָה - תּוֹרָה מָה תֵּהָא עֲלֵיהָ? (הַרֵב רוֹנֵן נוֹבִירֵט)

שָׁנָנוּ אֶל אֶרְצָנוּ,
מַמְלַכְת כּוֹהֲנִים לְהִקְיָם.

ימי תשועה

אחרי 2000 שנות גלות
שהיינו מנותקים

מצות

בברית שכרת הקב"ה עם עם ישראל במעמד הר סיני מופיע התפקיד של עם ישראל: "ואתם תהיו לי ממלכת כוהנים וגוי קדוש". עם ישראל צריך ממלכה, ארץ משלו עם צבא, כלכלה, טכנולוגיה ומדע, חקלאות ורפואה, ובתוך כל אלו עליו להיות חיי תורה וקדושה ולהיות דוגמא לעולם כולו.

מצות

מהי מנחת נסכים?

כל המקריב קורבן עולה או שלמים (נדבה או חובה), בין קורבן יחיד ובין קורבן ציבור, חייב להביא יחד עם הקורבן החי מנחה ונסכים, מנחה שהוכנה מסולת ושמן, ויין לנסכים. בבואם לארץ, מצוים ישראל, להקריב עם אישה לה' שלושה מן התוצרים המובהקים של הארץ: דגן (סולת), יצהר (שמן), ותירוש (יין). המנחה הוכנה על ידי ערבוב של סולת (קמח) עם שמן בתוך כלי שרת, לאחר מכן הקטירו את כל המנחה על המזבח, במקביל יצקו (ניסכו) את היין לתוך ספל שהיה על גג המזבח.

מצות

- מה דעתכם על חששם של המרגלים?
- האם החיים כמו במדבר (לימוד תורה, מן וענני כבוד) זו המטרה והייעוד של עם ישראל?

השלימו:

ה _____ הוא לימוד ו _____ לקראת החיים בארץ ישראל רק ב _____ אפשר ל _____ את התורה לקיים את המצוות ולהיות ממלכת כוהנים וגוי קדוש.
(מדבר / ארץ ישראל / לחיות / הכנה)

2. שלוש מתנות של ארץ ישראל במקום אלו שבמדבר.

אחרי חטא המרגלים מצווה הקב"ה על המצוות הבאות בבואם לארץ ישראל:

1. וַיֵּין תִּקְרִיב לַנֶּסֶךְ חֲצִי הַיַּיִן אֲשֶׁה רִיחַ נִיחֹם לַה' = נסכים
2. וְהָיָה בְּאֲכֻלְכֶם מִלֶּחֶם הָאָרֶץ תִּרְיֹמוּ תִרְוֹמָה לַה' = הפרשת חלה.
3. דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִת עַל כַּנְּפֵי בְּגָדֵיהֶם לְדֵרֹתָם... = מצוות ציצית.

קראו את המשך פירושו של ה"שפת אמת":

וניחם הקב"ה אותנו כי נשאר הארה מאלה הג' מתנות. וחלה ונסכים הוא זכר ממון, ובאר וציצית בחינת החסד ענני כבוד.

השלימו:

במקום ה _____ שהוא "לחם מן השמים" יוכלו לאכול _____ מ _____ ולקדש אותו על ידי הפרשת _____.

במקום ה _____ הניסית. יוכלו לנסך _____ על המזבח לה'. וכתחליף ל _____ ה _____ יוכלו להתעטף ב _____, בגד שמזכיר לנו את ה' _____.

תרמילון:

באר / מן / ציצית / לקדש / יין / ענני הכבוד / חלה / מצוות / לחם / הארץ

שָׁנָנוּ אֶל אֶרְצָנוּ,
מִמְלַכְתּוֹת כּוֹהֲנִים לְהַקִּיט.

ימי תשועה

אחרי 2000 שנות גלות
שהיינו מנותקים

דבר תורה לשבת פרשת "שלח":

משה מצווה את שנים עשר נשיאי העדה "כִּלְמֹס אֶנְשִׁים רְאֵשֵׁי כְּבִי יִשְׂרָאֵל הִקְהוּ" לתור את הארץ אולם המרגלים מואסים בארץ חמדה ומוציאים דיבת הארץ רעה. ה"שפת אמת" מסביר את הסיבה לטעות הנוראה בכך שהייתה להם דאגה כללית לעם. הם חששו שעם ישראל ייפול ממדרגתו, שהרי במדבר ראו יום יום את פני השכינה, עמוד הענן ועמוד האש הלכו לפניהם, הם אכלו לחם מן השמים ושתו ממי באר ניסית וכל היום ישבו ועסקו בתורה. הם מטילים ספק ביכולת העם לשמר את מדרגתו הרוחנית בארץ ישראל. המרגלים ראו את הארץ בצד החיצוני שלה ולא הטיבו לראות את פנימיות קדושתה, הם לא הבינו כי רצון ה' שהתורה תתגלה דווקא מתוך החיים עצמם ולא במנותק מהם בבחינת "ממלכת כוהנים וגוי קדוש". בסיום הפרשה מלמד הקב"ה באמצעות מצוות חלה, ניסוך היין על המזבח ולבישת ציצית כי ניתן להמשיך את החיים הרוחניים בתוך ארץ ישראל במקום הבאר הניסית. יוכלו לנסך יין על המזבח ולקדש את החומר. במקום המן "לחם מן השמים" יוכלו לאכול "מלחם הארץ" ולקדש אותו על ידי הפרשת חלה, וכתחליף לענני הכבוד יוכלו להתעטף בציצית, בגד אנושי שאמור להזכיר לנו את כל מצוות ה'.

חידות וחידודים / מוריה שטרן, צוות כתיבה חמ"ד יסודי

מצווה בפרשה – הפרשת חלה

בפרשה מצווים אנו להפריש חלה מן העיסה, כלומר לקחת חלק קטן מהבצק ולהקדיש אותו לה'. בזמן שבית המקדש היה קיים היו מביאים את זה לכהנים. כיום עוטפים את זה בשתי שקיות ושורפים או זורקים לפח. הטעם למצווה הוא לזכור שבכל מה' יתברך, התבואה, הפרנסה, האוכל. אז לפני שאנו אופים את הבצק אנו עוצרים רגע לזכור מי מקור הכל ולמי להודות.

מידה בפרשה - נקודת מבט

12 מרגלים יצאו למשימה. הם היו באותם מקומות באותו זמן, ובכל זאת עשרה מרגלים ראו משהו אחד, ושני מרגלים ראו משהו אחר. כיצד? כייטו כל אחד הביט מנקודת מבט זונה. יהושע וכלב, שדיברו טוב על הארץ, הביטו בעיניים של ביטחון ואמונה, הסתכלו במבט חיובי ונתנו פרשנות טובה לאירועים. עשרת המרגלים האחרים הביטו במבט של חולשה ופחד, נתנו פירוש שלילי והחלישו עימם את שאר העם. בעצם כל העונש של מסע נדודים בן 40 שנה במדבר היה בגלל עשרת האנשים הללו, שסחפו אחריהם עם שלם.

מאזכרת כותבים להקיס.
אנו אף ארצנו.

ימי תשועה

אחרי 2000 שנות גלות
שהיינו מנותקים

מה חסר? השלימו מילים במקומות החסרים.

- א. "וראיתם את _____ מה הוא; ואת _____ הישב עליה _____ הוא _____, הוא אם _____, ומה
הארץ אשר הוא _____ בה _____ הוא אם _____; ומה הערים, אשר הוא יושב בהנה _____ אם
_____, ומה הארץ _____ הוא אם _____, היש בה _____ אם אין, והתחזקתם ולקחתם _____
_____; והימים ימי, בפני ענבים" (י"ג, י"ח-כ').
- ב. "ויהי קרב את העם אל משה; ויאמר _____ וירשנו אתה כי _____ לה" (י"ג, ל')
- ג. "ה' ארך _____ ורב _____, נשא עון _____ ונקה לא ינקה, פקד עון _____ על _____, על שלשים ועל
רבעים... ויאמר ה' _____" (י"ד, י"ח-כ')

בלשון הפרשה – כתבו את המשפטים הבאים בלשון הפרשה

- א. ה' מצווה את משה לשלוח מרגלים לבדוק את ארץ-ישראל, נציג אחד מכל שבט (י"ג, ב')
- _____
- ב. בארץ יושב עם חזק, הערים מבוצרות ויש שם ענקים (י"ג, כ"ח)
- _____
- ג. ארץ ישראל היא ארץ טובה (י"ד, ז')
- _____
- ד. כלב בן יפונה יזכה להיכנס וארץ ישראל זרעו ילחם עליה (י"ד, כ"ד)
- _____

מה הקשר?

מתחו קו בין שתי מילים
הקשורות אחת לשנייה

רוח	תרומה
יום	תכלת
חלה	אחרת
כנפי	ענבים
פתיל	בגדיהם
ביכורי	לשנה

מה נכון? כתבו נכון או לא נכון לגבי המשפטים הבאים

- א. המרגלים התחילו לתור את הארץ מהנגב וצפונה – נכון / לא נכון
- ב. המרגלים אמרו כי ארץ ישראל היא ארץ זבת חלב ודבש – נכון / לא נכון
- ג. המרגלים דימו עצמם לנמלים מול יושבי הארץ – נכון / לא נכון
- ד. העם רצה לחזור למצרים – נכון / לא נכון
- ה. העונש של המרגלים היה למות בשריפה – נכון / לא נכון
- ו. עם ישראל התחרט ורצה לעלות ארצה, אך ה' לא הסכים והעמלקי היכה אותם והניס אותם – נכון / לא נכון
- ז. מצוות הפרשת חלה היא אחת מהמצוות התלויות בארץ – נכון / לא נכון

שָׁבוּ אֵל ארְצָנוּ,
מִמִּלְכַת כּוּכָנִים לְהִקִּיט.

ימי תשועה

אחרי 2000 שנות גלות
שהיינו מנותקים

שאלות אתגר:

1. מהם שני המקומות בפרשתנו שבהם מישהו נסקל או כמעט נסקל באבנים? היכן מסופר בתורה על מישהו שחשש שייסקלו אותו?
2. היכן מופיע בפרשתנו המספר 10?
3. מיהם שני האנשים שקורעים את בגדיהם בפרשה זו? מתי הפעם הראשונה שקבוצת אנשים קורעת את בגדיה?
4. בפרשה זו ה' גוזר על בני ישראל לנדוד במדבר במשך 40 שנה (במדבר יד לג). מהם שני המקומות הנוספים בתורה שבהם מוזכרות 40 שנים?
5. היכן בפרשה זו שמים מישהו במשמר (מעצר)? על מי עוד מספרת התורה שהוא נאסר?
6. איזה פסוק בפרשתנו מתחיל ומסתיים באותן שלוש מילים?
7. באיזה פסוק יש מילה שחוזרת פעמיים ושתי מילים החוזרות שלוש פעמים?

וַיִּזְעַק יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר: רַחֵם יְיָ אֱלֹהֵינוּ כְּרַחֵם אֲבוֹתֵינוּ

- א. וַיִּזְעַק יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר: רַחֵם יְיָ אֱלֹהֵינוּ כְּרַחֵם אֲבוֹתֵינוּ (א"י, ו'א).
- ב. וַיִּזְעַק יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר: רַחֵם יְיָ אֱלֹהֵינוּ כְּרַחֵם אֲבוֹתֵינוּ (א"י, ו'א).
- ג. וַיִּזְעַק יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר: רַחֵם יְיָ אֱלֹהֵינוּ כְּרַחֵם אֲבוֹתֵינוּ (א"י, ו'א).
- ד. וַיִּזְעַק יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר: רַחֵם יְיָ אֱלֹהֵינוּ כְּרַחֵם אֲבוֹתֵינוּ (א"י, ו'א).
- ה. וַיִּזְעַק יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר: רַחֵם יְיָ אֱלֹהֵינוּ כְּרַחֵם אֲבוֹתֵינוּ (א"י, ו'א).
- ו. וַיִּזְעַק יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר: רַחֵם יְיָ אֱלֹהֵינוּ כְּרַחֵם אֲבוֹתֵינוּ (א"י, ו'א).
- ז. וַיִּזְעַק יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר: רַחֵם יְיָ אֱלֹהֵינוּ כְּרַחֵם אֲבוֹתֵינוּ (א"י, ו'א).
- ח. וַיִּזְעַק יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר: רַחֵם יְיָ אֱלֹהֵינוּ כְּרַחֵם אֲבוֹתֵינוּ (א"י, ו'א).
- ט. וַיִּזְעַק יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר: רַחֵם יְיָ אֱלֹהֵינוּ כְּרַחֵם אֲבוֹתֵינוּ (א"י, ו'א).
- י. וַיִּזְעַק יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר: רַחֵם יְיָ אֱלֹהֵינוּ כְּרַחֵם אֲבוֹתֵינוּ (א"י, ו'א).

לְאַחַר מִלְחָמָה וְאַחַר מִלְחָמָה: